

ΜΕΝΟΥΜΕ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

Εισαγωγικό Σημείωμα

Το εκπαιδευτικό υλικό για γονείς και παιδιά «ΜΕΝΟΥΜΕ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ», αποτελεί μια πρωτοβουλία της Μονάδας Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΠΑΑ) του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας) με τη συνεργασία της Παγκύπριας Σχολής Γονέων και στοχεύει στην παιδαγωγική υποστήριξη των γονέων και των παιδιών, ιδιαίτερα των μικρών ηλικιών, κατά την περίοδο της παραμονής μας στο σπίτι, για την αντιμετώπιση της διασποράς του COVID-19, τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, την αυτοπροστασία μας και την προστασία των δικών μας ανθρώπων.

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη να στηρίξουμε τους γονείς, ειδικά σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία, η Μονάδα ΕΠΑΑ, προσπάθησε να συγκεντρώσει υλικό από διάφορες πηγές και να το οργανώσει με τρόπο απλό, ώστε ο κάθε γονέας να μπορεί να το αξιοποιήσει στο σπίτι, δημιουργικά και παραγωγικά. Το υλικό απευθύνεται στους γονείς και στα παιδιά των ηλικιών 4-11 χρονών και αφορά α) στην Προδημοτική Εκπαίδευση και στον κατώτερο κύκλο της Δημοτικής Εκπαίδευσης και β) στη Δημοτική Εκπαίδευση γενικότερα. Δεδομένου ότι είναι εύχρηστο υλικό μπορεί να αξιοποιηθεί από τον καθένα μας ποικιλοτρόπως.

Το υλικό χωρίζεται σε πέντε (πέντε) βασικές κατηγορίες που αφορούν σε: α) απλές κατασκευές με θέμα το περιβάλλον, β) απλά πειράματα σχετικά με το περιβάλλον, γ) ευχάριστες παιδαγωγικές δραστηριότητες περιβαλλοντικού χαρακτήρα, δ) διαδραστικά παιχνίδια με περιβαλλοντικό περιεχόμενο, ε) ηλεκτρονικά περιβαλλοντικά παραμύθια (e-books). Το υλικό είναι διαφορετικού βαθμού δυσκολίας και ο κάθε γονέας μπορεί να επιλέξει τις δραστηριότητες, με βάση τα ενδιαφέροντα των παιδιών του/τους και τις ειδικές συνθήκες της οικίας τους.

Τα προτεινόμενα υλικά και μέσα, είναι απλά ενδεικτικά. Μπορείτε μαζί με τα παιδιά σας να χρησιμοποιήσετε όποια άλλα υλικά και μέσα εσείς θέλετε ή έχετε στο σπίτι σας. Δημιουργικότητα και φαντασία χρειάζεται όπως επίσης διάθεση και αυτενέργεια!!!

Η κατάσταση που ο πλανήτης βιώνει συλλογικά και η κάθε χώρα ξεχωριστά είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την περιβαλλοντική κρίση και το δικαίωμα του καθενός μας να έχει ποιότητα ζωής. Η ποιότητα ζωής μπορεί να διασφαλισθεί μόνο αν αντιληφθούμε, εκτιμήσουμε και σεβαστούμε τη ζωή μας σε σχέση με τη ζωή των άλλων και σε συνάρτηση με τη διασφάλιση της αειφόρου ανάπτυξης.

Στη βάση της πιο πάνω συλλογιστικής όλοι μας έχουμε ακόμη ένα λόγο παραπάνω να αξιοποιήσουμε τον χρόνο του αυτοπεριορισμού μας εποικοδομητικά, ελπίζοντας ότι μέσα από αυτή την πρωτοβουλία μπορούμε να συμβάλουμε στην γενικότερη προσπάθεια για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.

«Η καλή υγεία και ευημερία των πολιτών» ως ο στόχος (3), της στόχων της αειφόρου ανάπτυξης 2030 της Παγκόσμιας Ατζέντας των Ηνωμένων Εθνών, είναι θέμα κοινωνικής, συλλογικής και ατομικής ευθύνης. Αυτή είναι και η πρόκληση που ο καθένας από εμάς καλείται να αντιμετωπίσει και να διαχειρισθεί. Μένουμε λοιπόν σπίτι και αξιοποιούμε τον χρόνο μας δημιουργικά, παιδαγωγικά ευχάριστα μαθαίνοντας και δημιουργώντας για το περιβάλλον.

Μονάδα Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας

Τίτλος	Παιχνίδια με φύλλα
Πηγή	Μονάδα ΕΠΑΑ
Θέμα	Βιοποικιλότητα
Ηλικία	6-9
Περιγραφή	<p>Ας αξιοποιήσουμε τις ερευνητικές ικανότητες των παιδιών μας μελετώντας φύλλα του κήπου μας. Μέσα από τις ακόλουθες δραστηριότητες προσεγγίζουμε έννοιες όπως η φωτοσύνθεση, η βιοποικιλότητα, η προσαρμογή, η τονική διαβάθμιση.</p> <ul style="list-style-type: none">• Συλλογή φύλλων• Αντιστοίχιση φύλλου με φυτό• Αναγνώριση των φύλλων με την αφή και ψηλάφηση (τα μάτια κλείνουν με μαντίλι ή τα φύλλα μπαίνουν σε κουτί με μια μικρή οπή που να χωράει μόνο το χέρι)• Αναγνώριση των φύλλων με την όσφρηση• Σειροθέτηση φύλλων από το σκούρο πράσινο ως το πιο ανοικτό ή από το πορτοκαλί ως το κίτρινο.

Τίτλος	Κυνήγι θησαυρού
Πηγή	Μονάδα ΕΠΑΑ
Θέμα	Βιοποικιλότητα, βιότοπος
Ηλικία	6-9
Περιγραφή	<p>Πηγαίνετε με τα παιδιά σας στον κήπο σας και αναθέστε τους διάφορες αποστολές, τις οποίες μπορείτε να γράψετε σε χαρτάκια και να τα τοποθετήσετε σε ένα σακούλι. Τα παιδιά τραβούν χαρτάκι από το σακούλι και εκκινούν για την αποστολή. Παραδείγματα αποστολών: Μαζέψτε ένα φαγωμένο φύλλο, μια στρογγυλεμένη πέτρα, ένα αγκάθι, ένα κίτρινο φύλλο, ένα φύλλο καρδιά, τρία διαφορετικά φύλλα κλπ.</p>

Τίτλος	Καιρικά φαινόμενα: Παρατήρηση συννέφων
Σύνδεσμος	<ul style="list-style-type: none"> • https://littlebinsforlittlehands.com/cloud-viewer/ • https://littlebinsforlittlehands.com/wp-content/uploads/2020/03/Types-of-Clouds.pdf
Πηγή	littlebinsforlittlehands.com
Γλώσσα	Αγγλικά
Θέμα	Οικολογία
Ηλικία	7-11
Προτεινόμενη χρήση	<p>Μπορείτε να κατασκευάσετε ένα «παραθυράκι» από χαρτόνι συσκευασίας. Οδηγίες για το πώς να κατασκευάσετε ένα παραθυράκι θα βρείτε στον πιο κάτω σύνδεσμο: (https://littlebinsforlittlehands.com/cloud-viewer/).</p> <p>Εναλλακτικά μπορείτε να κόψετε ένα πλαίσιο από χαρτονάκι. Ακολουθώντας, στρέψτε το προς τον ουρανό και παρατηρήστε τα σύννεφα μέσα από αυτό. Ενθαρρύνετε τα παιδιά να σχολιάσουν παραμέτρους που σχετίζονται με τα σύννεφα (π.χ. χρώμα, κίνηση κλπ.). Τα μεγαλύτερα παιδιά μπορούν να κάνουν εκτιμήσεις σχετικά με το τι μέρος του παραθύρου τους είναι καλυμμένο από σύννεφα. Μπορεί να γίνει καταγραφή των παρατηρήσεών τους ανά μέρα.</p> <p>Τα παιδιά μπορούν να χρησιμοποιήσουν καρτέλα αναγνώρισης (https://littlebinsforlittlehands.com/wp-content/uploads/2020/03/Types-of-Clouds.pdf) και να κατηγοριοποιήσουν τα σύννεφα ανάλογα με το είδος τους. Επιπρόσθετα, μπορούν να δημιουργήσουν τον δικό τους οδηγό αναγνώρισης σύννεφων στον οποίο τα σύννεφα να παρουσιάζονται τρισδιάστατα (π.χ. με βαμβάκι).</p>

Τίτλος	Καιρικά φαινόμενα: Δημιουργούμε σύννεφα
Σύνδεσμος	https://littlebinsforlittlehands.com/cloud-in-a-jar/
Πηγή	https://littlebinsforlittlehands.com
Γλώσσα	7-11
Θέμα	<p>Θα χρειαστείτε ένα βαζάκι, χλιαρό νερό, παγάκια, λακ μαλλιών. Τοποθετήστε χλιαρό (όχι ζεστό) νερό σε ένα βαζάκι και κλείστε το. Ακολουθώντας ανοίξτε το, γυρίστε το πώμα ανάποδα και βάλτε μέσα παγάκια. Μετά από λίγη ώρα ανοίξτε το, ψεκάστε λίγη λακ μαλλιών μέσα στο βαζάκι και παρατηρήστε το σύννεφο που «δραπετεύει».</p>

Τίτλος	Ποιο ζώο είναι;
Πηγή	Μονάδα ΕΠΑΑ
Θέμα	Βιοποικιλότητα, χαρακτηριστικά των ζώων
Ηλικία	7-11
Περιγραφή	<ul style="list-style-type: none"> • Στο παιχνίδι μπορείτε να χρησιμοποιήσετε εικόνες στις οποίες παρουσιάζονται διάφορα ζώα της Κύπρου. • Ένας/Μία παίκτης/τρια επιλέγει τυχαία, από τον υπολογιστή, μια εικόνα χωρίς να τη δουν οι υπόλοιποι/ες και θέτουν ερωτήματα που αφορούν στα χαρακτηριστικά του ζώου και τον τρόπο ζωής του προκειμένου να μαντέψουν το είδος του. • Ο/Η παίκτης/τρια που βλέπει την εικόνα, επιτρέπεται να απαντά μόνο λέγοντας «Ναι» ή «Όχι». • Όποιος/α βρει το ζώο θα είναι ο/η επόμενος/η παίκτης/τρια που θα επιλέξει εικόνα! Καλή διασκέδαση!

Τίτλος	Κάντε το δικό σας χειροποίητο Χαρτί
Σύνδεσμος	https://www.youtube.com/watch?v=gggVY3L4nLo https://www.youtube.com/watch?v=dxCeeu9DjwE
Γλώσσα	Ελληνικά
Θέμα	Ανακύκλωση χαρτιού
Ηλικία	7-11
Περιγραφή	Στα σύντομα φιλμάκια θα παρακολουθήσετε τη διαδικασία κατασκευής ανακυκλωμένου χαρτιού. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τρία στάδια: α) τη δημιουργία του χαρτοπολτού, β) τον σχηματισμό του φύλλου και γ) το στέγνωμα. Ακολουθώντας κι εσείς αυτά τα στάδια θα φτιάξετε το δικό σας χαρτί από παλιές εφημερίδες, χαρτί εκτυπωτή κ.λπ.

Τίτλος	Παρατήρηση μυρμηγκιών
Σύνδεσμος	<ul style="list-style-type: none"> • https://www.giftofcuriosity.com/learning-about-ant-habitats/ • https://www.youtube.com/watch?v=Uj-u81xrVpg
Πηγή	Giftofcuriosity.com
Γλώσσα	Αγγλικά
Θέμα	Οικολογία
Ηλικία	7-11
Προτεινόμενη χρήση	<p>Τα παιδιά μπορούν να παρατηρήσουν την κίνηση, τη συμπεριφορά και τις συνήθειες των μυρμηγκιών. Ενδεικτικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μπορούν να τοποθετήσουν διάφορα είδη τροφής σε ένα πιάτο (π.χ. ξηρούς καρπούς, φρούτα, ψωμί, μέλι), και να το παρατηρούν ανά ώρα. Θα διαπιστώσουν ότι τα μυρμηγκία προτιμούν συγκεκριμένα είδη τροφής έναντι άλλων (αυτό έχει να κάνει με την περιεκτικότητά τους σε σάκχαρα). • Χρησιμοποιώντας ένα μεγεθυντικό φακό, μπορούν να παρατηρήσουν διάφορα είδη μυρμηγκιών στην αυλή ή στο μπαλκόνι τους και να ερευνήσουν κατά πόσον υπάρχουν διαφορετικά είδη μυρμηγκιών και ως προς τι διαφέρουν). • Μπορούν να παρακολουθήσουν διαδικτυακά «φάρμες μυρμηγκιών» (π.χ. https://www.youtube.com/watch?v=Uj-u81xrVpg) και να κάνουν παρατηρήσεις σχετικά με τον τρόπο οργάνωσης μιας αποικίας μυρμηγκιών.

Τίτλος	Συνταγή: Κρητικά Ντάκος
Σύνδεσμος	https://www.wwf.gr/images/pdfs/pe/PB/A5_Craten_Dakos_Salad_Gr_Final.pdf
Πηγή	www.wwf.gr
Γλώσσα	Ελληνικά
Θέμα	Διατροφή και Περιβάλλον
Ηλικία	7-11
Περιγραφή	 <p>Μαγειρέψτε με τα παιδιά σας με στόχο την υιοθέτηση μιας υγιεινής και αειφόρου διατροφής. Με τη συζήτηση προσεγγίζουμε έννοιες όπως το αποτύπωμα διατροφής (Το σύνολο των επιπτώσεων που προκαλούν τα τρόφιμα κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταφορά την κατανάλωση και την τελική διάθεση), την εποχικότητα (της εποχής) και την εντοπιότητα(του τόπου) χωρίς να είναι απαραίτητο να τις κατονομάζουμε.</p>

Τίτλος	Συνταγή: Μπάρες Δημητριακών
Σύνδεσμος	https://www.wwf.gr/images/pdfs/pe/PB/A5_CerealBars_Gr_Final.pdf
Πηγή	www.wwf.gr
Γλώσσα	Ελληνικά
Θέμα	Διατροφή και Περιβάλλον
Ηλικία	7-11
Περιγραφή	Μαγειρέψτε με τα παιδιά σας με στόχο την υιοθέτηση μιας υγιεινής και αειφόρου διατροφής. Με τη συζήτηση προσεγγίζουμε έννοιες όπως το αποτύπωμα διατροφής (Το σύνολο των επιπτώσεων που προκαλούν τα τρόφιμα κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταφορά την κατανάλωση και την τελική διάθεση), την εποχικότητα (της εποχής) και την εντοπιότητα(του τόπου) χωρίς να είναι απαραίτητο να τις κατονομάζουμε.

Τίτλος	Συνταγή: Μπάρα Γιαουρτιού
Σύνδεσμος	https://www.wwf.gr/images/pdfs/pe/PB/A5_Yogurt_Bar_Gr_Final.pdf
Πηγή	www.wwf.gr
Γλώσσα	Ελληνικά
Θέμα	Διατροφή και Περιβάλλον
Ηλικία	7-11
Περιγραφή	Μαγειρέψτε με τα παιδιά σας με στόχο την υιοθέτηση μιας υγιεινής και αειφόρου διατροφής. Με τη συζήτηση προσεγγίζουμε έννοιες όπως το αποτύπωμα διατροφής (Το σύνολο των επιπτώσεων που προκαλούν τα τρόφιμα κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταφορά την κατανάλωση και την τελική διάθεση), την εποχικότητα (της εποχής) και την εντοπιότητα(του τόπου) χωρίς να είναι απαραίτητο να τις κατονομάζουμε.

Τίτλος	Ο καλύτερος καλλιεργητής του κόσμου: Μάντεψε ποιος είναι! (άρθρο)
Σύνδεσμος	http://www.wwf.gr/images/pdfs/pe/GeoskolikasErev.pdf
Πηγή	www.wwf.gr
Γλώσσα	Ελληνικά
Θέμα	Βιοποικιλότητα, Γεωργία
Ηλικία	7-11
Περιγραφή	<p>Βγείτε με τα παιδιά σας στον κήπο σας. Συλλέξτε δείγμα από το έδαφος. Με φακό παρατηρήστε τους μικροοργανισμούς και τους γεωσκώληκες (υπάρχει εφαρμογή μεγεθυντικού φακού για τα Android τηλέφωνα με ψηλή μεγεθυντική ισχύ). Διαβάστε και συζητήστε το άρθρο για τους γεωσκώληκες. Τηρούμε πάντα τους κανόνες ασφάλειας και υγείας.</p>

Τίτλος	Φύτεψε στον κήπο ή χωρίς τον κήπο
Πηγή	Μονάδα ΕΠΑΑ
Θέμα	Διατροφή και Περιβάλλον
Ηλικία	7-11
Περιγραφή	<p>Η καλλιέργεια του βιολογικού σας φαγητού βοηθάει στην εξοικονόμηση της απόστασης που πρέπει να διανύσουν τα τρόφιμα για να φτάσουν σε εσάς. Επιπλέον, η διδασκαλία των παιδιών στον κήπο είναι μια ευεργετική εμπειρία!</p> <p>Περιφράξτε με 4 μεγάλα ξύλα ένα σημείο της αυλής και φτιάξτε τον λαχανόκηπό σας. Καλλιεργήστε είδη που έχουν ταχεία ανάπτυξη για να κρατάτε το ενδιαφέρον των παιδιών ζωντανό όπως ραπανάκια, μαρούλια, ρόκα κλπ.</p> <p>Κηπουρική χωρίς κήπο Δεν έχετε κήπο; Δεν υπάρχει πρόβλημα! Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μεγάλες γλάστρες για να φυτέψετε λαχανικά όπως ντομάτες, αγγούρια και πράσινα φυλλώδη λαχανικά. Ακόμα, μπορείτε να φυτέψετε βότανα σε μικρά γλαστράκια και να αφήσετε τα παιδιά να επιλέξουν ποια θα χρησιμοποιήσετε στο μαγείρεμα. Αν το επιτρέπει η ηλικία τους, μπορείτε ακόμα και να τα αφήσετε να τα κόψουν με το ψαλίδι της κουζίνας.</p> <p>ΣΥΛΛΕΞΤΕ Βρόχινο ΝΕΡΟ Τα παιδιά μπορούν να υδροδοτήσουν τα φυτά με νερό βροχής που συγκεντρώσαν σε λεκάνες.</p>

Τίτλος	Παρατηρήστε τις πεταλούδες σε μια μπανάνα!
Θέμα	Μελέτη πεταλούδας
Ηλικία	7-11
Προτεινόμενη χρήση	<p>Κρεμάστε σε ένα δέντρο πολύ ώριμες μπανάνες!!!!. Τι θα διαπιστώσετε; Θα προσελκύσετε πολλές πεταλούδες για να θαυμάσετε και να παρατηρήσετε!</p>

Τίτλος Φτιάξτε ένα λαβύρινθο φωτός για το φυτό σας!

Πηγή Μονάδα ΕΠΑΑ

Θέμα Προσαρμογή φυτών, ηλιotropισμός

Ηλικία 9-11

Περιγραφή

Χρειάζεστε ένα χαρτονένιο κουτί παπουτσιών, δύο τετράγωνα χαρτόνια, ένα ψαλίδι, μια γλάστρα με πιάτο και σπόρους φασολιού, σιταριού ή ηλιotropίου.

Κάντε ένα άνοιγμα στην κορυφή του κουτιού που έχετε τοποθετήσει κάθετα. Κάντε άλλο ένα άνοιγμα σε καθένα από τα δύο χαρτόνια, σε διαφορετικά σημεία. Στερεώστε το πρώτο χαρτόνι μέσα στο κουτί, στο ένα τρίτο του ύψους. Βάλτε μια μικρή γλάστρα με ένα σπόρο ή ένα φυτό στο κάτω μέρος του κουτιού, ποτίστε καλά και κλείστε το κουτί. Αυτό ήταν, το φυτό σας αιχμαλωτίστηκε...ή σχεδόν. Υπάρχει μόνο μια δυνατότητα εξόδου: εκεί πάνω, απ' όπου

έρχεται το φως...Λίγες μέρες αργότερα, το φυτό έχει μεγαλώσει: έστριψε το βλαστό του, για να καταφέρει να τον περάσει μέσα από την τρύπα του πρώτου χαρτονιού. Ήρθε η στιγμή να τοποθετήσουμε το δεύτερο χαρτόνι στο ένα τρίτο του ύψους πιο ψηλά. Ξανακλείστε το κουτί και περιμένετε ξανά... Το βλαστάρι θα συνεχίσει το δρόμο του, αλλάζοντας όμως κατεύθυνση, για να μπορέσει να περάσει από την τρύπα του δεύτερου χαρτονιού, πάντα με κατεύθυνση προς το φως... Σε λίγο η προσπάθειά του θα ανταμειφθεί: η άκρη του βλαστού θα περάσει το άνοιγμα του πάνω μέρους του κουτιού

Τίτλος	Φωτογραφίζοντας στη φύση χωρίς κάμερα
Πηγή	Μονάδα ΕΠΑΑ
Ηλικία	6-9
Περιγραφή	<ol style="list-style-type: none">1) Ο γονιός παίρνει τον ρόλο του φωτογράφου και το παιδί παίρνει τον ρόλο της κάμερας.2) Η κάμερα κλείνει τα μάτια ενώ ο φωτογράφος οδηγεί την κάμερα μέχρι να βρει κάτι όμορφο και ενδιαφέρον στον κήπο.3) Όταν ο φωτογράφος δει κάτι που του αρέσει, τότε εστιάζει τα μάτια της «κάμερας» εκεί που θέλει να βγάλει φωτογραφία.4) Ο φωτογράφος μπορεί να βγάλει φωτογραφίες από διαφορετικές γωνιές, από χαμηλά, πανοραμικές κλπ. (π.χ. μπορούν να ξαπλώσουν και οι δυο κάτω από ένα δέντρο βγάζοντας φωτογραφία προς τα πάνω, ή να βάλουν την κάμερα σας πολύ κοντά στον κορμό του δέντρου ή στα φύλλα του δέντρου, ή πολύ κοντά σε ένα λουλούδι).5) Ο φωτογράφος ακουμπά τον ώμο του παιδιού μια φορά για να βγάλει φωτογραφία ενώ με το 2^ο άγγιγμα, σημαίνει ότι η κάμερα κλείνει ξανά τα μάτια (ή «άνοιξε» με το πρώτο άγγιγμα και «κλείσε» με το δεύτερο).6) Παιδί και γονέας αλλάζουν ρόλους βγάζοντας περίπου 6-8 φωτογραφίες ο κάθε ένας. Έπειτα, παίρνουν χαρτί και μολύβι και ζωγραφίζουν μια από τις εικόνες που «φωτογράφησαν» κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού τους.

Τίτλος	Οικοαλφάβητο
Πηγή	Μονάδα ΕΠΑΑ
Θέμα	Εξερεύνηση διαφόρων θεμάτων σχετικά με το περιβάλλον
Ηλικία	7-9
Περιγραφή	<ol style="list-style-type: none">1) Γράφουμε σε μικρά τετραγωνάκια όλα τα γράμματα και τα βάζουμε στη σειρά σε ένα τραπέζι ή στο πάτωμα.2) Επιλέγουμε ένα θέμα που θέλουμε να ασχοληθούμε (π.χ θάλασσα, δάσος, αμπέλι, ελιά, ποτάμι)3) Κάτω από κάθε γράμμα το παιδί πρέπει να σκεφτεί μια σχετική λέξη με το θέμα (π.χ αν επιλέξουμε την ένότητα αμπέλι, σκεφτόμαστε λέξεις όπως, κρασί, σταφύλι, ζιβανία, ξίδι).4) Στόχος μας είναι να καταφέρουμε να σκεφτούμε λέξεις- έννοιες με όλα τα γράμματα της αλφαβήτας.

Τίτλος	Παντομίμα
Πηγή	Μονάδα ΕΠΑΑ
Θέμα	Χαρακτηριστικά ζώων, Μέρη των ζώων
Ηλικία	7-9
Περιγραφή	<ol style="list-style-type: none">1) Συζητάμε με το παιδί για διάφορα ζώα και τα κύρια χαρακτηριστικά τους.2) Το παιδί καλείται να επιλέξει ένα ζώο που θεωρεί ενδιαφέρον με εμφανή χαρακτηριστικά κίνησης, συμπεριφοράς, και εξωτερικά χαρακτηριστικά.3) Δίνεται χρόνος στο παιδί να προετοιμαστεί ώστε να αναπαραστήσει το ζώο που επέλεξε.4) Ο γονέας έχει τρεις ευκαιρίες για να βρει το ζώο που αναπαριστά το παιδί (οι ρόλοι αλλάζουν εναλλάξ).

Τίτλος Φτιάξτε ένα “οικόπεδο” αποσύνθεσης (αποικοδόμησης) σκουπιδιών!

Πηγή Μονάδα ΕΠΑΑ

Θέμα Κομποστοποίηση, αποικοδόμηση

Ηλικία 7-11

Περιγραφή

Τα διάφορα υλικά (χαρτί, πλαστικό, μέταλλο) χρειάζονται διαφορετικό χρόνο για να αποσυντεθούν. Κάντε ένα πείραμα «θάβοντας» σκουπίδια

από διαφορετικά υλικά σε ένα κομμάτι γης. Χωρίστε το «οικόπεδο σας» ανάλογα με το πόσα διαφορετικά υλικά θα «θάψετε». Θάψτε τα σκουπίδια σας σκεπάζοντας τα περίπου 3 εκ. από χώμα.

Συστήνεται να βάλετε διαχωριστικά ανάμεσα στα διάφορα κομμάτια και αφού τα θάψετε, να

βάλετε πινακίδες με το είδος του σκουπιδιού. Περιμένετε τρεις εβδομάδες περίπου και ελέγξτε πόσο πολύ έχουν αποσυντεθεί τα σκουπίδια σας.

Η δραστηριότητα αυτή είναι για όσα σπίτια έχουν αυλή.

Πιο κάτω φαίνεται ένας ενδεικτικός πίνακας με υλικά που μπορείτε να «θάψετε» και πόσο χρόνο χρειάζεται η φύση για να τα αποσυνθέσει.

Υλικό/Αντικείμενο	Χρόνος Αποσύνθεσης
Χαρτί/Εφημερίδα	2-4 εβδομάδες
Φλούδες πορτοκαλιού/μπανάνας	2-5 εβδομάδες
Φύλλα φυτών	1-3 μήνες
Βαμβακερό ύφασμα	1-5 μήνες
Σχοινί	3-14 μήνες
Μάλλινο ύφασμα	1 χρόνος
Πλαστική σακούλα	10-20 χρόνια
Πλαστικό μπουκάλι	> 450 χρόνια
Αλουμινένια κουτιά	80-500 χρόνια
Γυαλί	άγνωστο > 500 χρόνια

Τίτλος	Φτιάχνω παγίδες ατμοσφαιρικής ρύπανσης
Πηγή	http://mathitoxwra.weebly.com/
Θέμα	Οικολογία
Ηλικία	7-11
Περιγραφή	<p>Τις περισσότερες φορές η ατμοσφαιρική ρύπανση, η παρουσία δηλαδή στην ατμόσφαιρα ρύπων σε ποσότητα, συγκέντρωση και διάρκεια δεν είναι ορατή και μπορεί να προκαλέσει αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία, στους ζωντανούς οργανισμούς και στα οικοσυστήματα,. Μπορείτε, όμως, να κάνετε το παρακάτω πείραμα για να καταφέρετε να την παγιδεύσετε και να την δείτε.</p> <p>Θα χρειαστείτε:</p> <p>2 χάρτινα λευκά πιάτα</p> <p>Χοντρή κλωστή</p> <ul style="list-style-type: none"> * Στυλό * Μαρκαδόρους –μπογιές * Βαζελίνη * Μεγεθυντικό φακό <p><u>Διαδικασία με απλά βήματα:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Δημιουργήστε με τους μαρκαδόρους στην εξωτερική πλευρά κάθε πιάτου μηνύματα και όμορφες ζωγραφιές για το περιβάλλον (ψαράκια, δέντρα, τη Γη, λουλούδια, κλπ). 2. Χρησιμοποιώντας το στυλό ανοίξτε 2 τρύπες στο πιάτο και περάστε την κλωστή από μέσα. Κάντε κόμπο τις άκρες της κλωστής. 3. Αλείψτε την εσωτερική πλευρά του πιάτου με μία λεπτή στρώση βαζελίνης και οι παγίδες σας είναι έτοιμες. 4. Κρεμάστε τη μία παγίδα μέσα στο σπίτι σας και την άλλη εκτός. 5.Ύστερα από 15 περίπου μέρες συγκρίνετε τις 2 παγίδες χρησιμοποιώντας τον μεγεθυντικό φακό.

Τίτλος	Μείωση – Επαναχρησιμοποίηση – Ανακύκλωση σκουπιδιών στο σπίτι
Σύνδεσμος	http://kalyterizoi.gr/mission/simata-anakyklosis-xereis-na-taxehorizeis http://kalyterizoi.gr/action/ta-tria-r-reduce-reuse-recycle-ton-skoypidion-kai-sto-spiti https://www.eoan.gr/el/content/21/simata-anakuklosis
Θέμα	Διαχείριση απορριμμάτων
Ηλικία	7-11
Περιγραφή	<p>Παρόλο που είμαστε σε περιορισμό στο σπίτι αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να αυξηθεί ο όγκος των σκουπιδιών που παράγουμε. Αναλαμβάνουμε δράση παιδιά και γονείς μαζί.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μείωση: Μαζί με τα παιδιά είσαστε υπεύθυνοι/ες για τη μέτρηση του όγκου των σκουπιδιών που παράγει το σπίτι σας στοχεύοντας στη μείωση. Μπορείτε να φτιάξετε έναν πίνακα με 3 στήλες, όπου καταγράφετε: <ul style="list-style-type: none"> - Πόσες σακούλες σκουπιδιών κατεβάσατε στα σκουπίδια την εβδομάδα; - Πόσες πήγαν στην ανακύκλωση; - Τι κάνετε κάθε βδομάδα για να μειώσετε τον όγκο; 2. Επαναχρησιμοποίηση: μπορείτε να φτιάξετε την πιο ευφάνταστη κατασκευή ή άλλο αντικείμενο επαναχρησιμοποιώντας άχρηστα υλικά. Μπορούμε να πάρουμε ιδέες από τους πιο κάτω συνδέσμους <ul style="list-style-type: none"> - https://www.favecrafts.com/Earth-Day-Crafts/16-Recycle-Crafts-for-Kids - 3. Αυτό ανακυκλώνεται; Στις συσκευασίες υπάρχουν ειδικά σήματα που σχετίζονται με την ανακύκλωση και συχνά ποικίλουν. Θα θέλατε να μάθετε τι ανακυκλώνεται στο πι και φι; Ήρθε η ώρα να γίνει κι η δική σας οικογένεια ειδική στην αποκρυπτογράφηση τους! Κοιτάξτε προσεκτικά

διάφορες συσκευασίες (πχ τροφίμων, καθαριστικών, παιχνιδιών κλπ), εντοπίστε τα σχετικά σήματα και προσπαθήστε να τα «αποκρυπτογραφήσετε». Στη συνέχεια τοποθετήστε την κάθε συσκευασία στον σωστό κάδο ανακύκλωσης.

Ο πιο κάτω πίνακας θα σας βοηθήσει

ΣΗΜΑΤΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ	
	Γνωστό και ως “Green Dot”. Το σύμβολο αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η συσκευασία είναι ανακυκλώσιμη. Είναι ένα σύμβολο που χρησιμοποιείται στις συσκευασίες και σημαίνει ότι ο παραγωγός συμμετέχει σε σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης και συνεισφέρει οικονομικά για την ανακύκλωση του προϊόντος.
	Το σύμβολο αυτό (mobius loop), αναγράφεται στα προϊόντα που είναι κατάλληλα για ανακύκλωση. Δεν σημαίνει ότι η συσκευασία έχει φτιαχτεί από ανακυκλωμένα υλικά.
	Το σύμβολο αυτό, όπως το παραπάνω, υποδεικνύει ότι το προϊόν είναι κατάλληλο για ανακύκλωση. Το ποσοστό που αναγράφεται στο εσωτερικό είναι το ποσοστό του ανακυκλωμένου υλικού που περιέχεται στο προϊόν.
	Αναφέρεται στον τύπο του πλαστικού που ανακυκλώνεται. Τα μπουκάλια PET ή πολυαιθυλενίου χρησιμοποιούνται για συσκευασία νερού, αναψυκτικών και ανακυκλώνονται εύκολα.
	Το σύμβολο HDPE (υψηλής περιεκτικότητας πολυαιθυλένιο) συναντάται σε συσκευασίες καθαριστικών, σακούλες απορριμμάτων, χυμούς και σημαίνει ότι το πλαστικό ανακυκλώνεται.
	Το PVC (πολυβινυλοχλωρίδιο) έχει αντικατασταθεί από το PET στη βιομηχανία τροφίμων και χρησιμοποιείται συνήθως σε καλώδια και σωληνώσεις. Ανακυκλώνεται πιο

	δύσκολα από τα υπόλοιπα ενώ η καύση του απελευθερώνει τοξικές ουσίες.
	Αναφέρεται σε πλαστικό χαμηλής περιεκτικότητας σε πολυαιθυλένιο όπως είναι οι σακούλες τροφίμων και πλαστικές σακούλες σούπερ μάρκετ και καταστημάτων.
	Είναι πιο συνηθισμένο στα καλαμάκια, τα πώματα μπουκαλιών, μπουκάλια σαλτσών και κάποια ιατρικά σιρόπια. Το PP (πολυπροπυλένιο) ανακυκλώνεται
	Το PS (πολυστευρένιο) είναι το υλικό που χρησιμοποιείται σε πλαστικά είδη μιας χρήσης (ποτήρια, πιάτα κλπ), σε θήκες CD-DVD και ανακυκλώνεται.
	Αναφέρεται στην κατηγορία πλαστικών που δεν κατατάσσονται στις προηγούμενες και συνήθως χρησιμοποιείται σε γυαλιά ηλίου, θήκες υπολογιστών και μεγάλες μπουκάλες νερού.
	Το σύμβολο υπάρχει σε γυάλινες συσκευασίες (μπουκάλια, βάζα κ.λπ.) και προτρέπει στην ανακύκλωσή τους.
	Το σύμβολο αυτό δεν συνδέεται με την ανακύκλωση αλλά είναι μια παράκληση προς τους υπεύθυνους πολίτες να απορρίπτουν το προϊόν με τον πιο κατάλληλο τρόπο. Δύναται επίσης να τοποθετηθεί σε κάποιο σημείο όπου υπάρχει κάδος απόρριψης αποβλήτων.
	Όταν υπάρχει το σύμβολο αυτό σε ένα προϊόν, σημαίνει ότι κατασκευάζεται από ανακυκλωμένο αλουμίνιο και μπορεί να ανακυκλωθεί ξανά.
	Το προϊόν με το εν λόγω σύμβολο είναι κατασκευασμένο από ανακυκλώσιμο ατσάλι που μπορεί να ανακυκλωθεί ξανά.
	Συναντάται σε χαρτί ή προϊόντα ξύλου και σημαίνει ότι το ξύλο προέρχεται από δάση που

	 <p>διαχειρίζονται με βιώσιμο τρόπο και σύμφωνα με τις αρχές του FSC.</p>
	 <p>Χρησιμοποιείται για τις ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές και σημαίνει ότι έχουν παραχθεί μετά τις 13 Αυγούστου 2005, και ότι δεν πρέπει να απορρίπτονται στους κάδους μαζί με τα οικιακά απόβλητα αλλά να διατίθενται ξεχωριστά ώστε να ανακυκλώνονται.</p>

Τίτλος	Παίξτε bingo με τα χαρακτηριστικά σας!
Σύνδεσμος	http://www.wwf.gr/images/pdfs/pe/Darwin_Activity14.pdf
Πηγή	wwf.gr/
Γλώσσα	Ελληνικά
Θέμα	Βασικές ιδέες και μηχανισμοί της Εξέλιξης, της κληρονομικότητας και της αξίας της βιοποικιλότητας.
Ηλικία	7-11
Περιγραφή	<p>Ένα παιχνίδι bingo, το οποίο μπορείτε να παίξετε με τα παιδιά σας και θα τα βοηθήσει να εντοπίσουν τις ομοιότητες με εσάς όπως επίσης και να συγκρίνουν τα χαρακτηριστικά τους με τα αδέρφια τους.</p> <div style="text-align: center;"> <p>«Μπορώ να διπλώσω τη γλώσσα μου» Ίσια γραμμή μαλλιών & μη Κολλημένοι ή ελεύθεροι λοβοί</p> </div>

Τίτλος	Τι ζει μέσα στο χώμα;
Ηλικία	7-9
Περιγραφή	<p>Ανακαλύψτε τι μπορεί να ζει μέσα στο χώμα της αυλής σας.</p> <p>Θα χρειαστείτε:</p> <ul style="list-style-type: none">•Ένα κομμάτι παλιό άσπρο ύφασμα•Μεγεθυντικό φακό•Φτυαράκι•Δοχείο•Χώμα•Χαρτί•Μολύβι ή χρώματα <p>Οδηγίες:</p> <ul style="list-style-type: none">•Σκάψτε με το φτυαράκι σας το χώμα.•Ρίξτε λίγο χώμα πάνω στο άσπρο σας ύφασμα.•Κοιτάξτε με τη βοήθεια του μεγεθυντικού φακού να εντοπίσετε ζωντανά πλασματάκια.•Τοποθετήστε τα μέσα στο δοχείο σας.•Καταγράψτε όσες παραπάνω πληροφορίες μπορείτε παρακολουθώντας τα για αρκετή ώρα(σχήμα, χρώμα, πώς κινείται κτλ.) ή απλά σχεδιάστε και χρωματίστε τα σε ένα κομμάτι χαρτί.•Ρίξτε τα πίσω μαζί με το χώμα στο σημείο από όπου τα πήρατε. <p>Τηρούμε τους κανόνες ασφάλειας και υγείας.</p>

Τίτλος	Φαινόμενο του θερμοκηπίου και η έντασή του
Ηλικίες	10-11 χρονών
Σύνδεσμος	http://www.wwf.gr/images/pdfs/pe/climatechaos.pdf https://ec.europa.eu/clima/change/causes_el
Γλώσσα	Ελληνικά
Θέμα	Περιβαλλοντικά προβλήματα από την καύση των ορυκτών καυσίμων

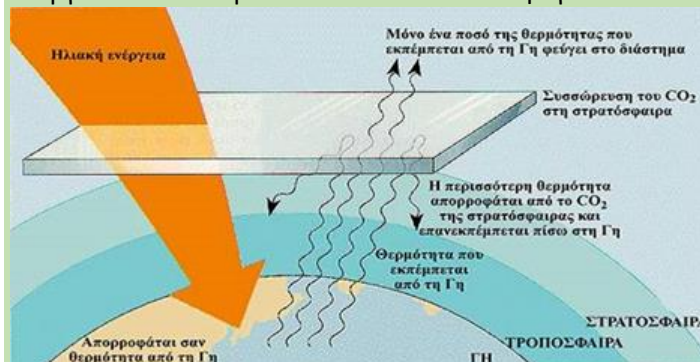
Περιγραφή

Ορυκτά καύσιμα

Πετρέλαιο, φυσικό αέριο, γαιάνθρακας. Καίγονται εύκολα και με την καύση τους ελευθερώνεται ενέργεια. Λέγονται ορυκτά γιατί βρίσκονται ανάμεσα σε πετρώματα, κάτω από την επιφάνεια της Γης και μόνο με εξόρυξη, άντληση ή αποκάλυψη μπορούν να έρθουν στην επιφάνεια.

Φαινόμενο του Θερμοκηπίου

Αποτελεί ένα φυσικό φαινόμενο, ζωτικής σημασίας για την ύπαρξη ζωής στον πλανήτη μας. Χωρίς αυτό η Γη θα ήταν ένας παγωμένος πλανήτης. Τα αέρια του θερμοκηπίου (κυρίως διοξείδιο του άνθρακα και υδρατμοί) δημιουργούν ένα στρώμα, μια «κουβέρτα» στην ατμόσφαιρα. Επιτρέπουν στην υπέρυθρη ακτινοβολία του ήλιου να περάσει, ένα μέρος της απορροφάται από τη Γη και την ατμόσφαιρα και μόνο ένα μέρος επιστρέφει στο διάστημα. Η Γη επανεκπέμπει την ακτινοβολία στην ατμόσφαιρα όπου εγκλωβίζεται από το στρώμα των αερίων του θερμοκηπίου. Έτσι η Γη διατηρεί τη θερμοκρασία της (μέση ετήσια θερμοκρασία 15°C). Αυτή η ατμόσφαιρα, το στρώμα των αερίων, λειτουργεί όπως το γυαλί του θερμοκηπίου – και τα δύο επιτρέπουν στις ακτίνες του ήλιου να περάσουν από μέσα τους, να θερμάνουν το έδαφος, τα φυτά, το νερό και καθυστερούν την ενέργεια που εκπέμπεται από αυτά να διαφύγει.

1 <https://kaliasblog.home.blog/2018/11/26/%CF%86%CE%B1%CE%B9%CE%BD%CF%8C%CE%BC%CE%B5%CE%BD%CE%BF-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B8%CE%B5%CF%81%CE%BC%CE%BF%CE%BA%CE%B7%CF%80%CE%AF%CE%BF%CF%85/>

Για να καταλάβουμε καλύτερα πώς λειτουργεί το φαινόμενο του

Θερμοκηπίου μπορούμε να εκτελέσουμε το πιο κάτω πείραμα.
Πείραμα για το Φαινόμενο του Θερμοκηπίου

Υλικά:

- 2 μικρά θερμόμετρα
- Ήλιος
- Μεγάλο διαφανές γυάλινο βαζάκι που να χωρά το θερμόμετρο

Μια ηλιόλουστη μέρα τοποθετούμε τα θερμόμετρα δίπλα-δίπλα, στην ίδια επιφάνεια σε εξωτερικό χώρο και καταγράφουμε τη θερμοκρασία τους. Στη συνέχεια σκεπάζουμε το ένα θερμόμετρο με το γυάλινο βαζάκι. Αυτό είναι το θερμοκήπιό μας. Μετά από μισή ώρα καταγράφουμε τη θερμοκρασία στα δύο θερμόμετρα. Επαναλαμβάνουμε μετά από μια ώρα. Παρατηρούμε αν υπάρχουν διαφορές. Συζητάμε τι συμβαίνει στα θερμοκήπια μια ηλιόλουστη μέρα και κάνουμε την αντιπαραβολή με το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Εξηγούμε το φαινόμενο του θερμοκηπίου χρησιμοποιώντας την πιο πάνω φωτογραφία, ή κάποια άλλη αντίστοιχη.

Συζητάμε γιατί αναφερόμαστε σε «ένταση» του φαινομένου του θερμοκηπίου, σε υπερθέρμανση του πλανήτη, κλιματική αλλαγή και πώς μπορεί να δημιουργηθεί (αύξηση αερίων – δ. άνθρακα, μεθάνιο, οξείδιο του αζώτου). Ποιος ευθύνεται για την αύξηση των αερίων αυτών και με ποιους τρόπους; Προσπαθούμε να βρούμε τα αίτια και τις συνέπειες από την ένταση του φαινομένου του θερμοκηπίου ομαδοποιώντας τις πιο κάτω εικόνες στις δύο κατηγορίες.

Τίτλος	Όξινη βροχή και συνέπειες
Ηλικίες	10-11 χρονών
Πηγή	Θέματα Αειφόρου Ανάπτυξης στην Εκπαίδευση, 2011. Ζαχαρίου Α., Καδής Κ., Νικολάου Α. Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου
Θέμα	Περιβαλλοντικά προβλήματα από την καύση των ορυκτών καυσίμων
Περιγραφή	<p><u>Ορυκτά καύσιμα</u> Πετρέλαιο, φυσικό αέριο, γαιάνθρακας. Καίγονται εύκολα και με την καύση τους ελευθερώνεται ενέργεια. Λέγονται ορυκτά γιατί βρίσκονται ανάμεσα σε πετρώματα, κάτω από την επιφάνεια της Γης και μόνο με εξόρυξη, άντληση ή αποκάλυψη μπορούν να έρθουν στην επιφάνεια.</p> <p><u>Όξινη βροχή</u> Όταν η βροχή είναι περισσότερο όξινη από ότι συνήθως, ονομάζεται <i>όξινη βροχή</i>. Για να γίνει πιο όξινη σημαίνει ότι αναμειχθηκε με κάποιες ουσίες στην ατμόσφαιρα δημιουργώντας οξέα. Οι κύριοι ρυπαντές, που προέρχονται από τις καύσεις των ορυκτών καυσίμων (κυρίως πετρελαίου και βενζίνης), είναι το διοξείδιο του θείου περισσότερο και τα οξείδια του αζώτου λιγότερο. Από τις κυριότερες συνέπειες της όξινης βροχής είναι η ρύπανση ποταμών και λιμνών προκαλώντας το θάνατο διαφόρων υδρόβιων οργανισμών, την καταστροφή δέντρων και άλλων φυτών και την καταστροφή οικοδομημάτων και αγαλμάτων (αντίδραση με το ανθρακικό ασβέστιο). Για να καταλάβουμε καλύτερα πως επιδρά η όξινη βροχή μπορούμε να κάνουμε το πιο κάτω πείραμα.</p> <p><u>Πείραμα για την Όξινη βροχή</u> Υλικά: 1 αυγό, ξίδι, διαφανές ποτήρι Παίρνουμε ένα ωμό αυγό και το τοποθετούμε σε ένα ποτήρι. Στη συνέχεια προσθέτουμε ξίδι μέχρι να το σκεπάσει. Μετά από 5 λεπτά κάνουμε τις πρώτες παρατηρήσεις. Τις σημειώνουμε σε μα κόλλα χαρτί. Κάνουμε τις επόμενες παρατηρήσεις μας την επόμενη μέρα αφαιρώντας το αυγό από το ξίδι, μετά από 24 ώρες και καταλήγουμε σε κάποια συμπεράσματα. (Εξήγηση πειράματος: Το περίβλημα των αυγών αποτελείται από ανθρακικό ασβέστιο, το ξίδι περιέχει οξικό οξύ. Μεταξύ των δύο γίνεται χημική αντίδραση όπου παράγεται αέριο – διοξείδιο του άνθρακα σε μορφή φυσαλίδων – και υδατοδιαλυτό αλάτι. Η αντίδραση συνεχίζεται μέχρι το τσόφλι του αυγού να διαλυθεί. Μετά από 24 ώρες και όταν αφαιρέσουμε το αυγό από το ξίδι θα παρατηρήσουμε ότι το περίβλημα του αυγού είναι πολύ μαλακό, το υλικό του έχει διαλυθεί από το ξίδι. Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει και στα μνημεία που αποτελούνται από μάρμαρο.)</p>

Στη συνέχεια βρίσκουμε με τη βοήθεια του διαδικτύου μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς που έχουν υποστεί ζημιές από την όξινη βροχή και συζητάμε ποιες άλλες συνέπειες μπορούμε να παρατηρήσουμε από αυτήν.

Τίτλος	Καταμετρώντας τα χελιδόνια
Πηγή	Μονάδα ΕΠΑΑ
Θέμα	Πτηνοπαρατήρηση
Ηλικία	10-11
Περιγραφή	<p>Τηρώντας αυτές τις ημέρες τους κανόνες προστασίας κατά του κορωνοϊού μπορούμε να δραστηριοποιηθούμε καθώς παραμένουμε στο σπίτι μέσα από ενδιαφέρουσες δραστηριότητες για τις οποίες ίσως δεν είχαμε σε διαφορετική περίπτωση τον απαραίτητο χρόνο. Αφού λοιπόν μένουμε αναγκαστικά στο σπίτι και δεν μπορούμε οι ίδιοι να ταξιδέψουμε, μπορούμε να παρατηρήσουμε εκείνους που μπορούν ελεύθερα να ταξιδέψουν. Οι ταξιδιώτες αυτοί δεν είναι άλλοι από τα πουλιά. Σίγουρα παρατηρώντας στον ορίζοντα ή και ψηλά στον ουρανό πολύ σύντομα θα εντοπίσουμε πουλιά να πετούν σε κοντινή απόσταση. Μερικά από αυτά είναι αρκετά δύσκολο να τα αναγνωρίσουμε, για άλλα όμως είναι πολύ εύκολο. Σας καλούμε λοιπόν να εντοπίσετε τα πολύ γνωστά σας χελιδόνια! Τα χελιδόνια παρατηρούνται σχεδόν σε όλη τη διάρκεια του έτους στην Κύπρο αφού απουσιάζουν μόνο τους μήνες Δεκέμβριο και σχεδόν ολόκληρο τον Ιανουάριο. Αρχίζοντας από τα μέσα Ιανουαρίου τα πρώτα χελιδόνια καταφθάνουν από πιο νότιες περιοχές κυρίως της Αφρικανικής ηπείρου είτε χρησιμοποιώντας το νησί ως σταθμό στο μεγάλο ταξίδι του προς τις πιο βόρειες χώρες είτε παραμένουν στην Κύπρο βάζοντας μπρος για την πρώτη τους αναπαραγωγική προσπάθεια της χρονιάς κτίζοντας την καινούρια τους φωλιά ή φτιάχνοντας ξανά την παλιά τους φωλιά τη οποία έφτιαξαν σε προηγούμενες χρονιές. Τρία από τα είδη που ονομάζουμε χελιδόνια είναι πολύ κοινά στον τόπο μας.</p> <p>Χελιδόνι (<i>Hirundo rustica</i>): Σχετικά μικρού μεγέθους πουλί με το πάνω μέρος του σώματος σε έντονο μαύρο χρώμα. Το κάτω μέρος είναι λευκό με μία χαρακτηριστική έντονη καφέ κηλίδα στο λαιμό. Η ουρά είναι διχαλωτή και σχετικά μακριά σε σχέση με το υπόλοιπο σώμα δίνοντας ένα πολύ χαρακτηριστικό σχήμα, πρόκειται για τη γνωστή χελιδονοουρά! Κτίζει τη φωλιά του σε προστατευμένα σημεία από τη βροχή χρησιμοποιώντας λάσπη μαζί με κομμάτια από χόρτα. Είναι ένα κοινό πουλί των κατοικημένων περιοχών. Πλησιάζει συχνά τον άνθρωπο.</p>

Πηγή: <https://www.rspb.org.uk/>

Ασπροχελίδονο (*Delichon urbicum*): Είναι πουλί μικρού μεγέθους με μαύρο χρώμα στην πλάτη το οποίο διακόπτεται από μία λευκή κηλίδα πριν την κοντή διχαλωτή ουρά. Το κάτω μέρος είναι λευκό. Εάν το παρατηρήσουμε από κοντινή απόσταση θα διακρίνουμε το εξής. Τα πολύ κοντά πόδια του καθώς και τα δάκτυλα του καλύπτονται από λευκά φτερά! Περνά το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας πετώντας και συλλέγοντας ιπτάμενα έντομα τα οποία αποτελούν την τροφή του. Χτίζει μία κλειστή φωλιά από λάσπη πολύ συχνά σε κτήρια κάτω από καλυμμένους χώρους όπως μπαλκόνια και παράθυρα. Γενικά δεν αποφεύγει τον άνθρωπο.

Πηγή: <https://www.rspb.org.uk/>

Πετροχελίδονο (*Arus arus*): Μεσαίου μεγέθους πουλί μαύρου χρώματος με κοντή διχαλωτή ουρά. Φωλιάζει σε χαραμάδες κτηρίων, όπως κάτω από κεραμίδια, σε σχετικά μεγάλη απόσταση από το έδαφος προτιμώντας έτσι τα ψηλά κτήρια. Περνά ολόκληρη τη ζωή του πετώντας με εξαίρεση την περίοδο που απαιτείται για να γεννήσει τα αυγά του και για να μεγαλώσει του νεοσσούς του. Ευκολότερα μπορούμε να το εντοπίσουμε ακούγοντας το πρώτα από το χαρακτηριστικό σφύριγμά του καθώς πετά συνήθως πάνω από τα κτήρια σε μεγαλύτερο ύψος από τα άλλα χελιδόνια. Μπορεί ακόμη να κοιμάται καθώς πετά!!!

Πηγή: <https://www.rspb.org.uk/>

Σας καλούμε λοιπόν να παρατηρήσετε τον ανοιξιάτικο ουρανό και να μοιραστείτε μαζί μας τις δικές σας παρατηρήσεις, που θα κάνετε από την αυλή του σπιτιού σας, το μπαλκόνι σας ή και το παράθυρο του δωματίου σας. Μπορείτε να στείλετε τις καταγραφές σας στην πιο κάτω ηλεκτρονική διεύθυνση:

kpeekavogkreko@yahoo.com

Στο τέλος της όλης προσπάθειάς σας, όσοι θα έχουν μοιραστεί τις παρατηρήσεις τους μαζί μας θα ενημερωθούν για το σύνολο των καταγραφών από όλους τους μαθητές σε όλη την Κύπρο.